

GLASILO KATOLIŠKE AKCIJE ZA KAMNIŠKO IN MORAVŠKO DEKANIJO

NAŠ LIST IZDAJA MISLJONIŠČE V GROBLJAH, P. DOMŽALE. — UREJUJE IN ZASTOPA IZDAJATELJA JOŽEF GODINA C. M., DOMŽALE-GROBLJE. — TISKA MISIJSKA TISKARNA, DOMŽALE - GROBLJE. ZA TISKARNO JANKO STRNAD, DOMŽALE. — IZHAJA MESEČNO. POSAMEZNA ŠTEVILKA STANE 1 DIN, CELOLETNA NAROČNINA 12 DIN. INSERATI PO DOGOVORU. ROKOPISI SE REDNO NE VRAČAJO.

A. Pohar:

EVHARISTIČNI KONGRES

VI. Zakaj verujemo v presveto Evharstijo?

Slavni konvertit oratorijanec Viljem Faber piše: »Cela cerkvena zgodovina nam predočuje veličastno in čudovito zmagoslavje sv. Cerkev. Naš kom in zakaj pa slavi sv. Cerkev svojo zmago? Ali radi tega, ker je premagala svoje sovražnike? Ne, kajti iz dneva v dan se dvigajo nove sovražne trume zoper njo. Ali radi tega, ker živi v miru? Tudi ne, kajti še nikdar ni uživala popolnega miru. Ali morda radi tega, ker so propadle krive vere? Tudi ne, saj vidimo, kako se dvigajo vedno nove zmote. Ali radi tega, ker je preživela brezbožneže? Tudi ne, kajti na milijone duš se je pri tem pogubilo. Sv. Cerkev se na zemlji ne veseli predokusa nebeške sladkosti in radosti, ker se mora vedno vojskovati, njeni otroci pa si morajo to nebeško radost priporiti in zaslužiti na zemlji — ampak zato slavi sv. Cerkev svoje zmagoslavje, ker ima J e z u s a, živega Boga, vir in studenec vseh milosti v Najsv. Zakramentu!

Najsv. Zakrament je zmaga Cerkev nad svetom, duha nad mesom, milosti nad naravo, sv. Rešnje Telo je naše vse!«

Ko se je l. 1897. obhajal evharistični kongres v Benetkah, je tedanji patriarh Jožef Sarto — poznejši papež Pij X. — naprosil znamenitega bolonjskega nadškofa in kardinala Dominika Svampa, naj govori pozdravni govor. Kardinal se je odzval temu pozivu in je v začetnem govoru pojasnil namen evharističnih kongresov s približno temi-le besedami:

»Namen evharističnih kongresov ni vednosten in znanstven, ni političen — samo svet je njih namen, da namreč z njimi častimo Jezusa Kristusa, da od Njega prejmemo naukov za duhovno življenje, da se poživimo in navzamemo s tem večjim pogumom, da se vnamemo tembolj za živo vero in za delovno ljubezen, da bomo bolj pripravi za izvrševanje svojih dolžnosti.« —

Kakor evharistični kongresi nimajo ne vednostnega, ne znanstvenega, ne

političnega namena, tako sploh presveta Evharistija nima takega namena — ni vendar stoji tako trdno naša vera v to skrivnost! Zakaj?

V presv. Evharistijo ne verujemo zaradi tega, ker so o njej razpravljali največji učenjaki sveta in pisali nebroj učenih knjig in razprav, čeprav ti učenjaki in njih dela potrjujejo našo vero; v to skrivnost — Emanuel, Bog med nami — tudi ne verujemo radi tega, ker tako prija našemu srcu ta skrivnost; tudi radi tega ne verujemo v presv. Evharistijo, ker so tisoči in tisoči dali svojo življenje za to skrivnost, čeprav nas to dejstvo zelo krepi v veri — ampak zato je naša vera v Najsvetejši Zakrament tako trdna, ker nam je to skrivnost razodel sam Jezus Kristus, ki je dokazal s svojim življenjem in delovanjem, da je Bog.

Besede, ki jih je govoril naš Gospod pri zadnji večerji: »To je moje telo, to je moja kri,« pomenijo ali resnico, ali neresnico.

Če bi bile te besede neresnica, potem bi bilo nespametno staviti tako krasne cerkve, kakor jih imamo, potem bi bilo nespametno jih krasiti z umotvori vsega sveta, nespametno bi bilo, porabiti toliko srebra in zlata, toliko truda in npora za lepoto naših cerkvá. Še bolj nespametno bi bilo prihajati semkaj, tukaj pripogibati svoje koleno in sklepati svoje roke! Da, potem bi bili varani v enih najvažnejših resnic, varani od Boga samega! Ali je kaj takega mogoče?

Če pa pomenijo te besede pri zadnji večerji resnico, potem ne moremo dovolj storiti, da primerno okrasimo kraljevsko palačo — cerkev — za Kralja vseh kraljev, potem je prav, da se vsi umetniki celega sveta potrudijo, da počaste s svojimi umotvori Onega, ki je vse ustvaril, potem je prav, da prihajamo semkaj in sklonemo svoje koleno in sklenemo svoje roke k pobožni molitvi, potem je prav, da gori pred tabernakelnom noč in dan lučka, ki oznanja pričujočnost našega najboljšega prijatelja, našega največjega dobrotnika, lučka, ki pa tudi oznanja

našo vero v pričujočnost Jezusovo!

In Jezusove besede pri zadnji večerji pomenijo resnico!

Jezus je ozdravljaval vsakovrstne bolnike s svojo besedo, spremenil je vodo v vino, nasitil tisoče ljudi z malo hlebi in ribami, izganjal je hudobne duhove, pomiril vihar na morju, obujal je mrtve in sam veličastno vstal od mrtvih, vsa narava mu je bila pokorna; dokazal je, da je vsemogočen, vsemogočen pa je le Bog, torej je Jezus Bog!

Jezus je bil pa tudi vseveden. Napovedal je, da ga bo Juda izdal, Peter zatajil, kako bo trpel in umrl in od mrtvih vstal, napovedal je razdejanje Jeruzalema in še mnogo drugih reči, s tem pa je dokazal, da je vseveden, vseveden pa je le Bog, torej je Jezus Bog!

Ta vsevedni, vsemogočni Bog je pri zadnji večerji vzel v svoje roke kruh, ga blagoslovil in rekel: To je moje telo! Vzel je kelih z vinom, ga blagoslovil in rekel: To je moja kri!

Kar Vsemogočni reče, to se zgodi, to se mora zgoditi! To svojo oblast pa je dal tudi apostolom in njih naslednikom, ko je pri zadnji večerji ukazal apostolom: To delajte v moj spomin!

Zato verujemo, da se pri sveti maši spremeni kruh v presv. Rešnje Telo in vino v presv. Rešnje Kri! Zato gori pred tabernakljem večna lučka in oznanja, da je pričujoč pod podobo kruha naš Bog in Gospod Jezus Kristus, oznanja pa tudi našo vero v to skrivnost, zato prihajamo v cerkev pred oltar, zato sklonemo svoje koleno pred Najsvetejšim, zato krasimo naše cerkve in oltarje kolikor le moremo, ker je trdna in močna naša vera v skrivnost presv. Evharistije!

So pa tudi Jezusove besede, ki jih je govoril pri zadnji večerji, tako jasne, da ne dopuščajo nikakega dvoma in nobene druge razlage. Ni jih mogoče drugače razumeti kakor so jih razumeli vsi katoličani skozi 1900 let.

**VESELE IN BLAGOSLOVLJENE
VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELI
SVOJIM BRAVCEM NAŠ LIST.**

PRIPRAVLJAJMO SE NA II. EVHARISTIČNI KONGRES V LJUBLJANI!

Reditelji iz naših župnij

V nedeljo, dne 24. marca se je vršil v društveni dvorani v Grobljah sestanek rediteljev za evharistični kongres iz kamniške in moravske dekanije. Od pripravljalnega odbora v Ljubljani je prišel g. Hvale, udeležencev iz posameznih župnij je pa bilo: Vodice 15, Komenda 10, Kamnik 6, Mekinje 8, Homec 8, Dob 9, Ihan 15, Domžale 9, Mengeš 16, Tunjice 1, Moravče 10, Brdo 3, Krašnja 2. Skupaj 112 fantov in mož.

Odposlanec osrednjega pripravljalnega odbora g. Hvale je poročal o pripravah na kongres in o vlogi ter dolžnostih rediteljev. Pri slovesnostih nstih rediteljev. Pri slovesnostih v Ljubljani bo potrebnih 1200 do 1500 rediteljev, ki jih bo treba dobiti v Ljubljani in okolici. V to okolico spada tudi del kamniške in moravske dekanije. Sestanek je imel v prvi vrsti namen, zbrati in določiti kolikor toliko točno število rediteljev iz posameznih župnij. Točna navodila se bodo dala na rediteljskem sestanku, ki bo tudi v Grobljah, v nedeljo dne 13. maja. Od pričujočih rediteljev so se izbrali zastopniki za posamezne župnije, ki bodo do prihodnjega sestanka v soglasju z župnijskim pripravljalnim odborom zbrali kar mogoče največ sposobnih mož in fantov. Zastopniki napravijo pismen seznam rediteljev svoje fare in ga prinesejo na sestanek 13. maja s seboj. Na majski sestanek pridejo prav vsi reditelji, ki bodo na župnijskih seznamih.

Fantje in možje! Rediteljska služba bo častna, toda odgovorna. Vsak mora prinesiti s seboj dobršen kos smisla za požrtvovalnost. Telesna sposobnost in discipliniranost morajo biti nujne odlike vsakega reditelja! Naj se naše župnije iz kamniške in moravske dekanije postavijo s številnimi

takimi reditelji, ki se naj polnoštevilno udeležijo sestanka dne 12. maja!

POJTE! Posebnost na kongresu bo ljudsko petje. To se pravi: pesmi, ki so bile že objavljene v časnikih in okrožnici, bodo pri slavnostih peli vsi udeleženci. Te pesmi so vsem znane in se že po vsej Sloveniji rade prepevajo. Le pesem »Povsod Boga« je preurejena po francoskem napevu tako, kakor jo vsi narodi na svetu pojo. Cerkveni zbori naj jo zato najprej in ob vsaki priliki (po sv. maši, po večernicah, pri uri molitve itd.) pojo, da se je verniki čimprej in dobro privadijo. Poje se pa pesem tako hitro, da je mogoče ob njej slovesno korakanje — kakih 84 korakov na minuto. — Prvi del pesmi je treba peti enoglasno, drugi del — ponavljanje — pa večglasno. — Prav tako naj se ostalih pesmi povsod naučijo vsi verniki, tako da pri slovesnostih ne bo nikogar, ki bi ne pel. Nihče naj se ne boji, da bi kazil: kazil bo samo oni, ki ne bo pel. Gg. organisti naj z orglami petja ne poganjajo, temveč spremljajo v taki brzini, kakor ljudje pojo. Deset in stotisočglava množica ne more peti tako hitro kakor zbor 10 ali 20 pevcev. Pa tudi lepo ne bi bilo. — Vse pesmi pogosto ponavljajte, da bo vsakdo znal na pamet besede in napev. Gospod Jezus v presv. Rešnjem Telesu je vreden vse naše ljubezni, pa tudi truda, da mu bomo iz vnetega srca vsi peli. Naj odlični zastopniki najrazličnejših narodov, ki bodo prisostvovali kongresu, slišijo, kako znamo Jezusa tudi z vneto pesmijo ljubiti in slaviti.

Pevska vaja mladine v Grobljah. V soboto, na praznik Sv. Petra in Pavla (29. junija) bo ob 8 na Stadionu mladinska prireditev: sv. maša, pri kateri poje mladina skupno. Župnijski odbori dobijo pravočasno tiskovnice s potrebnimi molitvicami, pesmimi in notami. Župnije, ki niso predoleč od Grobelj, bodo imele za svojo mladino v Grobljah poskusno vajo. V slučaju lepega vremena na prostem, sicer v dvorani društvenega doma. Čas se objavi s prižnice.

AH, SEBIČNEŽ

To je pa res: komur očitamo sebičnost, mu nič lepega ne očitamo. Kaj pa je vendar sebičnost? Nenaravna, izpačena ljubezen do sebe je to. Resnična ljubezen do sebe se drži božjih zapovedi in nam je prirojena. Vsak mora skrbeti sam zase, da se ohrani, skrbeti za svoje zdravje; ogiblje in varuje se vsega, kar bi mu utegnilo škodovati. Sebičnost je pa spaka resnične ljubezni. Mladenič, ki je poln sebičnosti, misli, da je on povsod središče vsega življenja, ves svet da mora njemu služiti, vse človeštvo bi se takorekoč moralo njemu klanjati, nje ga občudovati.

Sebičnost je pravzaprav bolezen naših otrok. Čim manjši otrok, tem bolj sebičen. Predstavi si 4-5 let starega otroka. Vse mora biti njegovo. V sobi znaša vse mogoče skupaj, preklada, razklada, pregleduje; gorje, če bi mu kdo hotel vzeti le najmanjšo stvarico. To bo cviljenja in joka! Takemu majhnemu sebičnežu bi še malo prizanesli — čeprav bi vzgojitelji bolj prav storili, če bi že temu spačku rogovje sebičnosti malo požagali — tudi to bi mu prizanesli, če si domišlja, da je v nedeljo vsa cerkev ogledovala njegovo obleko, če misli, da vse občuduje njegovo hojo, nje-

govo moč... No, naj bo! Čimbolj se pa razvija razum, tembolj bi moral vsak sam spoznati, da ni ves svet ustvarjen zaradi enega človeka, da nisi ti glavna in edina oseba cele hiše, da je okrog tebe vse polno ljudi, katerih nikdar ne smemo zanemarjati in da jih je treba tudi vpoštovati. Kdor to uvidi, je fant od fare; kdor tega ne razume, je suženj svoje sebičnosti.

Nekaj posebnega je to, da je mladina najbolj sebična ravno v času razvoja, po Vodnikovo povedano: »v nerodnih letih«. V teh letih »vse« najbolj vedo, vse najbolj razumejo, vse znajo. Vse jim je napoti, vsaka beseda, vsak nauk in opomin jim je preveč. Zato jim doma ni mogoče ustreči, zato butajo z vrati, da se hiša stresa, zato zamera za najbolj nedolžno opazko, vedno nezadovoljni, vedno nesrečni. Ali ni ta samopašna sebičnost tudi vzrok nekaterega nepotrebnega boja — in potem seveda tudi zapora. »Naš je tako nervozen«, govore o takih razvajencih po gospodskih hišah. »Našemu ne smeš nič reči, ima koj dosti«, zagovarjajo take tiče po kmetih. Pojdite no! Sebičnost je to. Ti bi rad nekaj veljal, zato rožljaš s kovanci v žepu; surov hočeš biti, zato kašljaš drugim v obraz ali jim zapiraš vrata tik pred nosom; neotesan bi bil rad, zato se namenoma smeješ, ko so drugi žalostni; prepira iščeš, zato drugim nagajaš in jih dražiš.

Ne čakaj, da bi te opominjal, sam se začni vaditi v delih nesebičnosti. Saj je kmalu ne bo tako grde stvari, kakor če kdo le samega sebe vidi, vse druge pa bi najraje uničil. Katera pot pelja do takih dejanj? Začel si morebiti z malenkostmi. Sam si se pral in drugi so te prali: »Saj to ni nič.« Nič. In vendar prvi korak na polje sebičnosti. Tovariša bi bil rad pretekel; ni šlo drugače, da si mu podstavil nogo in je tovariš zato padel. Nisi ga mogel premagati, pa si ga ugriznil. Ker on lepše piše, pa si mu naredil packe v zvezek. Vse samo zato, da bi bil ti prvi, da bi bil pohvaljen.

Koliko lepše je, če krenemo na pota plemenitih dejanj. Tovariš je bolan, pa ga obiščeš in potolažiš. Vesel je; še ti se veseli z njim. Imaš v šoli tovariša iz siromašne hiše; daj mu v odmoru košček kruha. Trda mu gre v šoli; pomagaj mu. Seveda ne takrat, ko je vprašan, ampak pred poukom, morda doma pri nalogi. Pusti tujca v miru, pokaži mu pravo pot, če te zanjo vpraša in... Tisoč in tisoč priložnosti imaš, kjer se lahko izkažeš dobrega, vzorno plemenitega. Malenkosti so, a iz malega raste veliko, kamor se obrneš, k dobremu ali k slabemu. (Langerholc.)

SESTANEK KATOLIŠKE AKCIJE V GROBLJAH

Za zadnji sestanek fantov KA v nedeljo 10. marca je vladalo posebno veliko zanimanje. Pa tudi suho vreme in lepe ceste so gotovo pripomogle, da je prišlo na sestanek 110 fantov. Posamezne župnije so bile zastopane kakor sledi: Vodice 14, Komenda 13, Kamnik 8, Mekinje 1, Homec 7, Dob 21, Ihan 14, Domžale 12, Mengeš 20 (Mengeš 11, Trzin 4, Groblje 5). Sestanka se je udeležil tudi odbornik fantovske katoliške akcije iz sosednje moravske dekanije, iz župnije Moravce.

Na sporedu je bil kratek govor o katoliški akciji in njenih namenih na podlagi članka dr. Franceta Ušeničnika v lanskem Bogoslovnem vestniku (str. 169.). Ta članek je namreč posebno važen v današnjih dneh. Nato je bil razgovor o zbiranju in vajah rediteljev za Evharistični kongres v Ljubljani. Sklenilo se je, da se bo v nedeljo, dne 24. marca ob 7 zjutraj vršil v Grobljah v Društvenem domu sestanek rediteljev iz okoliških župnij in morda tudi iz moravske dekanije. Na ta sestanek pride zastopnik osrednjega odbora v Ljubljani in bo tako lahko zbral in poučil o vsem potrebnem vse reditelje iz naših župnij. Tega sestanka se bodo torej udeležili samo tisti fantje in možje, ki so se že prijavili ali pa se še nameravajo prijaviti za rediteljsko službo. Razgo-

vor je bil tudi o »Kresu«. Fantje so s sedanjim »Kresom« zadovoljni. Tudi povest jim je všeč. Omenjalo se je samo, da naj bi fantje naročniki sodelovali pri »Kresu« tudi z dopisi.

Pred zaključkom so še določili, da bo prihodnji sestanek drugo nedeljo v aprilu, t. j. na cvetno nedeljo, dne 14. aprila. Tudi ta sestanek bo ob 7. zjutraj.

Stavil se je predlog, da bi imeli fantje, ki se udeležujejo sestankov KA v Grobljah, svojo posebno mašo v cerkvi v Grobljah, pri kateri bi gojili ljudsko petje. Dasi je bil predlog vreden uvaževanja, so vendar mnogi razlogi bili proti temu. Potreben bi bil za to poseben duhovnik, ki ga je pa težko stalno imeti na razpolago. Pač pa se bo skušalo gojiti ljudsko petje pri maši v Grobljah, ki je pred, oziroma po sestanku in katere se itak mnogi fantje KA udeležijo.

SESTANEK KA V GROBLJAH dne 14. aprila.

Prihodnji sestanek na cvetno nedeljo ob 7. uri (tako po službi božji, ki se začne ob 6.). Posebej opozarjamo, da naj si vsak oskrbi pravilno vstopnico. Sestanek bo končan pred pol 9. uro, tako da bodo udeleženci mogli biti prisotni pri službi božji, ki se prične ob pol 9.

DELAVSKE ORGANIZACIJE SO POTREBNE!

(Iz okrožnice Leona XIII. Rerum novarum)

69. Končno premorejo v tej zadevi mnogo gospodarji in delavci sami, z onimi ustanovami namreč, s katerih pomočjo je možno primerno pomagati potrebnim in se en razred približuje drugemu. V to svrhu moramo prištevati društva za medsebojno podporo, razne naprave, ustanovljene po skrbi zasebnikov: za zaščito delavca, istotako za osirotelo ženo in otroke, če bi se kaj nenadnega pripetilo, če bi pritisnila onemoglost, če bi se kaj človeškega primerilo. Sem spadajo zaščitne ustanove za varstvo dečkov, deklic, mladih in starejših. Toda prvo mesto zavzemajo delavska društva, v katerih obsegu so skoro vsa druga združena. Dolgo so obstojale pri naših prednikih dobre tvorbe udruženih rokodelcev. V resnici niso donasale prelepih koristi samo delavcem, ampak čast in prospeh tudi obrti sami, kakor pričajo premnogi spomeniki. V sedanji bolj izobraženi dobi, ko so se spremenile šege in se tudi pomnožile stvari, ki jih zahteva vsakdanje življenje, se seveda nujno morajo delavska društva prilagoditi sodobnim potrebam. V obče nam je všeč, da se društva te vrste zbirajo, bodisi zbrana v celoti iz samih delavcev, bodisi mešana iz obeh razredov, želeli pa je, da rastejo

po številu in delavni moči. Četudi pa smo o njih že več ko enkrat govorili, vendar hočemo na tem mestu poudariti, da so zelo koristna in da se po svojem pravu združujejo, pravtako smo že govorili, po kakšni uredbi naj se ravnajo in kaj morajo delati.«

Veliki papež v tem poglavju naglašajo edino resnično in končno rešitev socialnega vprašanja, ki je v združenju, v organizaciji. On kličo delavce vsega sveta, da naj se združijo. Čemu? V obrambo svojih pravic, je kratek odgovor. Delo delavcev ustvarja bogastvo sveta. Kdo ima pa delež na tem bogastvu? Ali delavci? Nikakor ne. In v te mtiči socialna krivica, ki jo je treba odpraviti. Sadov dela se je polastil kapital, ki je mednarodni in med seboj v tesni zvezi brez ozira na narodnostne in državne meje, v kartelih in trustih, ravno zato, da lažje branijo to, kar smatrajo za svoje, čeprav ni. Ravno zato priporoča Leon XIII. delavcem vsega sveta, da se temu primerno združijo, da bodo kos temu velikanskemu boju za svoje pravice. Zato poudarja papež potrebo organizacije po vzgledu nekdanjih »cehov«, seveda zda jprimerno času v novih oblikah, primernih novi dobi.

Zato pa dotični delavci premalo mislijo na resnično življenje, ki v enomer ponavljajo: »Država za nas premalo stori, država bi nas morala varovati, zakoni se morajo prenesti, treba nam je socialnih zako-

nov itd. Resnično življenje niso pobožne želje in vzdihovanje, ampak borba.

Kaj je na vseh teh izgovorih, ki so sicer resnični, vendar pa brez koristi za delavce? »Država premalo stori za nas.« Kdo pa je država? Kdo ima oblast v državi? Odgovor nam daje vsakdanja skušnjava, da tisti, ki ima denar, ki ima močno organizacijo. In le tisti imajo oblast v državi, le tisti delajo zakone, le tisti pomagajo delavcem. To je resnica, vse drugo je pa prazno jadikovanje.

»Trebna nam je socialnih zakonov.« Res jih je treba. Toda zakon še ne more nadomestovati samopomoči. To bomo takoj videli, ako odgovorimo na vprašanje: »Kaj pa je zakon?« Zakon je izraz pravnega stanja, ki ga večina družbe priznava kot pravičnega. Da pa družba dobi to prepričanje, in da pride do zakona, je treba močnih organizacij, ki pridno delajo na to, da svoje prepričanje uzakone.

Za Leonom XIII. je čisto pravilno poudaril tudi Krek, da vsa državna pomoč ne more delavcem nič pomagati, dokler se delavci sami ne organizirajo, dokler s svojo močno organizacijo sami ne bodo tvorili važnega dela države same. Rešitev delavskega vprašanja je edino le v organizaciji delavcev, v kateri se drug na drugega naslonijo, drug z drugim čutijo, drug drugega podpirajo in tako vdihnejo državi svojega duha in svoje življenje.

Povsod Boga

(Novo besedilo, kakor se bo pelo na evharističnem kongresu.)

1.

Povsod Boga, ljubljena Mati, mi hočemo povsod Boga: naj vlada Bog, Kralj naš in Oče, Gospod je zemlje in neba. Svoj blagoslov, Marija, pošlji iz rajskih dalj.

Povsod Boga, On je naš Oče, povsod Boga, On je naš Kralj!

2.

Povsod Boga, naši mladini, naj sveta vera jo blaži; naj daje moč našim naporom, za vzore svete jo vzgoji. Svoj blagoslov, Marija ...

3.

Povsod Boga, našim družinam, naj zakon božji v njih živi; v njih se vrsti z delom molitev in srcem radost Bog deli. Svoj blagoslov, Marija ...

4.

Povsod Boga, zemlji slovenski, njegova je za večni čas! Naj vodi Bog Jug naš slovanski: nebes Gospa, podpiraj nas. Svoj blagoslov, Marija ...

5.

Povsod Boga! Cerkev naj sveta v svobodi narode uči; naj nosi luč božje ljubezni, da bomo v njej edini vsi. Svoj blagoslov, Marija ...

Z našega razgledišča

KAMNIK. Izredno lepe nedelje in prazniki privabljajo letos veliko število romarjev na našo Kalvarijo. Posamezniki in skupine molijo pobožno sv. rožni venec in razkrivajo trpečemu Zveličarju in njegovi žalostni Materi svoje težave in se vračajo potolaženi in pokrepčani na svoje domove. — Tudi podružna romarska cerkev sv. Primoža na Planini je imela v nedeljo 24. marca veliko obiskovalcev. Tudi na četrto in peto postno nedeljo ne bo manjši obisk, če bo le malo vreme. Saj se tudi splošno obiskati znamenito božjo pot in krasno razgledno točko. Če bo šlo po sreči, bo na Malem gradu sredi Kamnika na cvetni petek zažarel evharistični spominski križ. Isti dan zvečer po pridigi namerjamo napraviti rimsko procesijo z lučicami na Mali grad. — Družinska zbirka za evharistični kongres je prinesla v Kamniku 2543 Din, posamezniki so dosedaj darovali 474 Din. Skupna vsota 3667 Din. Pravkar opravljamo v precejšnji vdeležbi v drugič svetoletne procesije kot pripravo za evharistični shod. — Tukajšnji oder je priredil letos predstavo igre »Voda« v korist Vincencijevi konferenci in igro »Zakleti grad« v korist Cecilijem društvu. — Število rojstev zaostaja letos za številom mrličev. Imeli smo namreč dosedaj 18 mrličev in 17 rojstev. Pomanjkanje porok v predpustu pa bo bržkone izpopolnil čas po veliki noči.

MEKINJE. Usmiljeni bratje so 20. marca zapustili tukajšnjo naselbino; bili so tu-

kaj skoro 15 let. — V Društvenem domu so zadnji čas nastopili: 24. februarja domači cerkveni pevski zbor z igro: »Prisega o polnoči«; 10. marca gasilci iz Komende z igro: »V Goliških plazovih«; 24. marca pa pevsko društvo iz Mengša s tragedijo »Zlatarjevo zlato«. Pri prvih dveh prireditvah je bila vsa dvorana zasedena. — Za postni čas smo dali prebarvati v novi Jugobarvarni v Kamniku pet prej raznobarnih oltarnih prtov v vijolični barvi, tako, da se je sedaj za postni čas notranjščina cerkve še v višji meri kot doslej oblekla v barvo spokornosti: v vijolično barvo. — Ker postavimo v novem božjem grobu po velikonočni procesiji podobo vstajenja Gospodovega, bo božji grob tudi še o velikonočnih praznikih primerno razsvetljen in tudi še na belo nedeljo, ko obhajamo žegnanje. Je vredno ogledati si ta veliki in na poseben način delan božji grob.

STRANJE. Ena izmed najslikovitejših cerkva v okolici Kamnika se prišteva tudi župna cerkev v Stranjah. Ima zelo lepo lego na gričku, na levem bregu Bistrice. Spominja nas na junaško preteklost naših prednikov ko so se borili proti Turkom. Ima namreč še zelo dobro ohranjeno obzidje »Tabor«. Raz grička je krasen razgled. Bistrica se vije ko srebrn pas. V daljavi se vidijo krasne kamniške planine in cerkev Sv. Primoža, sploh romantična pokrajina s pašniki in lepimi hišicami. Zares lep košček slovenske zemlje.

Cerkev je posvečena sv. Benediktu. Ravno na ta dan je tukaj celodnevno češčenje presv. Rešnjega Telesa. Letos je bila prav lepa udeležba. Bil je prav lep spomladanski

dan. Verniki so v obilnem številu prejeli sv. zakramente. Oltar je bil lepo okrašen s cveticami na čast Evharističnemu Kralju. Pevci so lepo peli evharistične pesmi. Pozna se, da je bil tu nedavno sv. misijon. Čuti se tudi, da se gospod župnik trudi in da se ljudje lepo pripravljajo na bodoči evharistični kongres, ki bo v Ljubljani.

DOB. V Dobu smo dobili s 1. marcem organista. Prišel je g. Grošelj Ivan, bivši organist na Vačah, kjer imajo baje zdaj nepretrgoma veliki petek in imajo »zvonove zavezane«. Nočejo namreč ne organista, ne cerkvenika. Dobljeni smo se oddahnili s prihodom novega organista, ker je le malo manjkalo, da niso umolknele orgle po odhodu organista g. Mazovnika v Trzin tudi pri nas. Usmilil se nas je organist iz Radomelj g. Plevel in hodil ob nedeljah in praznikih orglat. Veseli smo tembolj, ker so vztrajali cerkveni pevci dve leti brez stalnega organista in rednih pevskih vaj. Vsa čast jim za požrtvovalnost in vztrajnost.

Na praznik Marijinega oznanjenja smo priredili v Domu materin dan. Nastopila je šolska mladina iz Doba z raznimi deklamacijami v proslavo mater ter z igrokazom: »Deklica s tamburico«. Dekliška Marijina družba je uprizorila trodejanko: »V božjem varstvu«. Cerkveni zbor je zapel tri pesmi pod vodstvom novega organista Ivana Grošelja. Dvorana je bila nabito polna. Udeleženci so pa odhajali zadovoljni po končanem razporedu domov z zavestjo, bilo je lepo kot vsako leto materin dan v Dobu.

ŠT. GOTARD. V petek 15. marca se je tu opravila peta sv. maša z libero za pokojnega g. župnika Ivana Vrhovnika, ki je

Noni in Mani v gorah

Mladostni doživljaji z Islandije. — Spisal Jón Svensson S. J. (Dalje.)

»Naš gost ste,« odvrne mati, »veselilo me bo, vam z vsem ustreči, s čimer bom le mogla.«

»Zelo sem vam hvaležen,« pravi Harald. »Najprej bi vas vprašal, ali bi mi mogli prodati malo smodnika in svinca?«

Mati takoj vstane in odpre omaro, kjer je imel oče spravljeno lovsko puško. Vzame škatlo z zrni, krogli in smodnikom in poprosi Harald, naj se založi, kolikor mu treba.

Ko si vzame, kolikor je želel, privleče mošnjo iz žepa. Toda na materin migljaj jo mora brž zopet spraviti.

Ko mati zopet spravi škatlo v omaro, reče:

»Še nečesa ste želeli, kaj ne?«

»Samo še nekaj,« odgovori Harald. »Samo to bi še prosil, da ne bi govorili, da sem bil tu na pristavi, vsaj, dokler sem tukaj, ne.«

Mati pogleda vprašujoče Harald. Tudi Mani in jaz sva se čudila tej nenavadni želji.

Toda bili smo tiho.

Harald opazi naše začudenje in reče: lahko boste uvideli, zakaj sem to prosil. Mučno je zame, da bi me kdo iz-

praševal o tem, kar je storil moj brat. Zato gledam, vsaj v tem času, da se ljudem kolikor se da umaknem, če pridem v tuje kraje.«

To pojasnilo nas je moralo pomiriti in kmalu nato smo povedli Harald, da s sobo, kjer naj bi prenočil.

3. Gora naju vabi, vleče in mika.

Drugo jutro, ko sva z Manijem vstala, je bil Harald že zopet zapustil pristavo. Da je prišel in pri nas bival, to se ljudem na Mözruvelirju ni zdelo nič tako nenavadnega. Saj je neprestano prihajalo toliko gostov na veliko pristavo.

Čisto druga pa je bila z Manijem in menoj. Pogovor s Haraldom je silno vplival na naju in velika gora je stala pred najinimi otroškimi pogledi v bajni luči.

Naslednje dni skoro nisva govorila o ničemer drugem kakor o skrajšnjem izletu v skrivnostno gorsko samotjo. Kajti da morava gor, je bilo za naju pribito.

Res da sva že večkrat hodila po silnih pobočjih in rebrih zapadnih gor, toda nikdar nisva prišla više ko do strmih sten, ki so stale nekaj ur daleč od pristave, niti na pol pota med vznožjem in najvišjim vrhom gore.

Topot sva hotela poskusiti doseči sam gorski greben.

Bilo je to nevarno, da, neizvedljivo početje za dečka najinih let. Pa nisva tega slutila; bila sva docela neizkušena in dalje ko sva govorila o najinem velikem načrtu, tem trdnejši je bil sklep. Hotela sva prav zarana oditi s pristave in se ne vrniti prej ko se zvečeri.

Gora naju je mikala in vlekla liki silen magnet. Vsak dan so nama krožile misli okoli edinega, velikega hrepenenja: da bi dosegla najvišji vrh gore in uživala čudoviti razgled čez velike doline na obeh straneh pogorja.

Proti severovzhodu bova videla Atlantsko morje. Občudovala bova pisane divje cvetlice in dupline in griče in nenavadne skale in čudovite živali, ki tukaj bivajo. Mogoče pa bova srečala ljudi, gorske duhove in palčke, bitja, ki bodo čisto drugačna kakor tista, ki sva jih doslej videla.

Vse je mogoče v mladih možganih majhnega dečka.

Z eno besedo: vsak dan, ki je minul, sva bila bolj in bolj prepričana, da mora biti tam gor ves čudes, očarujoč, prekrasen svet... In morava ga videti za vsako ceno.

Toda ta načrt sva skrivala iz raznih razlogov.

Končno pride prekrasen dan z bliščicim sončnim sojem, modrim nebom in blagodejno toploto.

umrl 8. marca v Ljubljani. Pokojni je tu služboval 4 leta od 3. sept. 1887. do 11. sept. 1891. Starejši možje in žene ga imajo še v lepem spominu, ko jih je podučeval veronauk v šoli. Iz št. Gotarda je odšel za župnika v Trnovo v Ljubljani. Ves čas, ko je bival v Ljubljani, se je zanimal za št. Gotard. Iz raznih virov, ki so mu bili v Ljubljani na razpolago, je sestavil nekako zgodovino župnije z naslovom »Kronika šentgotardske župe«. To delo je za raziskovanje krajevne zgodovine velikega pomena. Marsikateri profesor zgodovinar se je že oglašil v župnišču in prosil za vpogled v to kroniko. Zelo smo mu hvaležni za tako skrbno delo in Vsemogočni naj mu bogato poplača ves njegov trud! — Dne 14. marca je umrla v Hrastniku španova mati Jera Novak, ko je ravno prejšnji dan 13. marca dopolnila 59. leto starosti in na njen godovni dan je bil pogreb. Bila je skrbna in zelo verna gospodinja — vedno bolj bolehnna, a je vse križe in težave voljno prenašala, kot to zna le krščanska mati — ki črpa svoje moči iz molitve in pogostnega prejema sv. zakramentov. Kot čistilka presv. Srca Jez. je rada prejela sv. obhajilo v prvih petkih. In malo pred smrtjo je bila deležna milosti sv. obhajila. — V letošnjih zimskih mesecih so prihajali fantje katoliške akcije k verskemu poduku v velikem številu in med njimi se je zanimanje za ta poduk zelo povečalo. V vrstah naše mladine se prebujata katoliška zavest.

IHAN. Gospodarstvo s cerkvenim denarjem v starih časih. — Takrat še ni bilo hranilnic in posojilnic, da bi denar varno in koristonosno naložili ali ga dali zamrznit.

Ko ta dan vstaneva, stečeva ven in pogledava proti gori. Čisti, jasni zrak je delal, da se nama je zdelo, kakor da se nama je mogočno pogorje, da, celo visoki vrhovi, mnogo bolj približalo kakor sicer.

»Cuj Noni,« reče bratec, »ali jo ne bi mahnila kar takoj zdaj? Saj pot do tja gor ni ravno tako dolga.«

Pogledam na okoli, da bi videl, ali ni kdo blizu, ki bi naju lahko slišal. Nikogar ne opazim. Vendar pa, da bo bolj varno, poprosim Manija, naj gre z menoj nekoliko dalje od pristave.

Greva malo v breg in sedeva na kamenu, pokrit z mahom.

Tukaj sva lahko premislila načrte in se dokončno odločila, ne da bi se bilo bati, da kdo prisluškuje.

»Ampak, Noni,« začne zopet malček, »vreme je tako lepo. Mislim, da bi šla gor kar danes.«

»Res, saj najbolje bi bilo, Mani. Toda veš kaj, če hočeva priti prav do vrha, potem morava vendar imeti prav za prav ves dan na uporabo in potem bo treba tudi zgodaj vstati. — Ali ne bi zato rajši počakala do jutri? Imela bova več časa, da se pripraviva na izlet.«

»Ne, ne!« zakliče malček živo. »Tako dolgo ne smeva čakati. Vreme je danes prelepo.«

Denar, ki ga zaenkrat niso rabili, so nekaj posodili ljudem. V tukajšnji župniji so pa kupili krave in jih dajali na rejo. Od njih so plačevali obresti. Najstarejši podatek je iz l. 1654., ko je bil Adam Marčič dolžan na kravi, ki jo je kupil od župne cerkve, 3 R (rajnše). Leta 1675. je imela cerkev vsaj 14 krav in 5 telic. Krave so imeli zapomnjene kar po barvi: črna, dimasta, črna in bela na hrbtu, lisasta, rdeča, plava, rdeča in bela na hrbtu, črna-lisasta, brezasta, pirhasta, rdeča in lisasta, bela in črne lise, lisasta. (Zapisnik je po takratni navadi nemški, barve krav pa so napisane slovensko). 1715. so imeli 8 krav, 1780. še štiri, od 1796. le dve, zadnja dva sta plačala od njih 1802. potem neha.

Cerkev na Taboru jih je imela tudi že l. 1664. L. 1780. še sedem, 1792. devet in 1 telico. L. 1796. so jih imeli pet, ki so jih to leto v septembru prodali: dve po 10 R 12 krajcarjev, eno za 11 R 4 kr., dve po 13 R 36 kr.

Cerkev sv. Nikolaja je imela l. 1754. štiri do 1780., od 1793. še eno do 1802.

Od krav so plačevali letno 6 liber. (Ko so l. 1732. zidali ihansko župno cerkev, je zaslužil delavec, ki je malto delal, dnevno 1 libro.) Od l. 1752. pišejo 4 petice, od 1789. pa 1 R 8 kr., kar je pa ista vrednost. (1 R — 3 petice — 4½ liber — 60 krajcarjev.)

Cene za krave: L. 1692. so dali 6 R 30 kr. Navadna cena je bila nekaj nad 7 R; l. 1723. po 7 R 7 reparjev, drugo 7 R 20 kr. Prodali so 1728. kravo za 4 R 20 kr. Leta 1727. za 4 R, drugo za 3 R 8 kr.

Železne krave. Kakšne so pa te? Ta-

krat so imeli lepo navado, da so vsako leto cerkvi darovali nekaj denarja. K temu so se kar zavezali z ustanovo. Lep zgled: »Jakob Lokovšek ustanovi prostovoljno železno kravo na čast sv. Janezu Nepomučanu in sv. Frančišku Ksaveriju, od te bo dajal letno 1 libro. Plačeval je od 1733.—50. — Tako je ustanovil že l. 1651. Jurij Grad 1 kravo, od katere daje župni cerkvi letno 13 kr. 1 sold. Gregor Merčun letno 16 kr. od 1675. do 1711. Jakob Dimic 13. od 1681.—1705. Matevž Žabnikar se je zavezal, da bo za železno kravo dajal letno 1 libro, plačevali so od 1682. do 1795. Drugi ustanovniki so še; Primož Velipec, Jurij Velepec, Matija Sajovic, Janez Sevšek, Baltazar Kavka, Anže Merčun, Matija Velepec, Jurij Kokalj, Primož Ostrež, Pavel Nahtigal, Tomaž Lokovšek, Pavel Robida, Miha Dragar, Jakob Tavčar.

Cerkvi na Taboru je Tomaž Mali ustanovil l. 1715. železno kravo za letnih 13 krajcarjev in 1 sold; isti za posestvo v Zajčevševju letno 1 libro. Jurij Mišvel l. 1715. — 1 libro.

Cerkvi sv. Miklavža so plačevali od železnih krav: Primož Lokovšek, Jožef Mišvel, Luka Dragar, pozneje Jakob Tavčar, Jurij Jakopič.

MENGES: Za fante mengerske župnije so se vršile v župni cerkvi v Mengšu tridnevne duhovne vaje (od 31. marca zvečer do 4. aprila zjutraj). Vodil jih je g. dr. Arnejc Janez. Dnevno je imel tri govore. Spovedovat je prišel pomagat misijonar g. M. Ocepek iz Grobelj. Fantje so se polnoštevilno udeleževali govorov in prejeli sv. zakramente. Naj bi bili sadovi dolgoletni!

»Mislim, Mani, da bo vreme držalo. Jutri bova imela gotovo prav tako lepo vreme.«

Mani vzdihne in reče: »Potem se pa morava pripravljati danes ves dan.«

»Da, seveda, Mani. Najprej nama mora mati dovoliti.«

Mani se prime za uhelj — tako je storil vselej, kadar je bil v zadregi — in reče: »To bo najtežje od vsega.«

»Meni se tudi zdi.«

»Potem bo najbolje, če jo ti prosiš dovoljenja.«

»To rad storim. Pojdiva torej takoj zdaj k njej.«

»Dobro,« reče Mani in skoči pokonci. »Toda pazi, Noni, ne pravi ji ničesar o tem, da hočeva prav do vrha, ker drugače se bo mati zbala.«

»Prav imaš, Mani, niti besedice ji ne bom črhnal o tem.«

Za veliko napako, ki sva jo s tem naredila, se žal nisva menila; in komaj da sva se je sploh zavedala.

»Kaj boš pa rekel materi, Noni, da ne bo nič opazila?«

»E, prosil jo bom samo, naj nama dovoli iti na goro po jagode. Če reče »da«, ostaneva lahko zunaj, dokler hočeva, in greva lahko tako visoko, kolikor se nama bo zljubilo.«

»Čisto prav, tako moraš storiti.«

Potem greva oba skupaj k materi. Najdeva jo v jedilni shrambi. Po sreči je bila sama.

»Mama,« začnem jaz, »Mani in jaz bi tako rada jutri naredila izlet na goro. Zato bi rada tudi malo prej vstala kot sicer. — Saj nimate nič proti temu, mati?«

»Ne, proti temu nimam nič, otroka. Seveda, če bo le vreme lepo.«

Ko Mani zasliši ta odgovor, je bil tako vesel, da je poskočil in mater objel.

»Hvala, mama, prav prisrčna hvala!« pravi. »Kako ste ljubezniva in dobra!«

Mati se začudi temu neukročenemu izrazu veselja, naju pogleda in vpraša:

»Pa kaj prav za prav nameravata na gori?«

»Borovnice bi nabirala.«

»Borovnice...! Toda ljuba otroka, borovnic sploh še ni. Niso zrele. Prezgodaj je še.«

V zadregi se ozrem na Manija, ki se je že vlekel za uhelj. Bilo nama je jasno, da nisem prav primerno odgovoril.

Zato hitro dodam:

»Toda mama, še mnogo drugega bi rada tam gori.«

»Kaj pa, otroka?« (Nadaljevanje.)

»NE BOM; NE SMEM.«

»Ne bom; ne smem; nočem.« Kdor z nao pravem času tole govoriti, ta je umetnik v vzgoji svojega značaja. Ne iz trme. Vzrok naj bo: obvladavanje samega sebe.

Jezen si; klel bi, da bi se ogenj kresal. Razdražili so te; udaril bi, da bi se na mestu prikazala kri. Nasprotnika imaš pred seboj; znosil bi se nad njim, da bi pomnil. Domišljiva vre in če bi bila priložnost, če bi prišla družba. — ha! ti bi se razvijal in govoril, sam gnoj in blato bi bruhal iz svojih umazanih ust. Ti pa se ustaviš, ti pa rečeš odločno: »Ne! Ne bom! Nočem!« Brez jeze, brez kletve, brez boja, brez žalitve, brez vsake umazanije! Pravijo, da je Cezar sklenil, da bo vsako besedo dobro premislil, preden jo bo dal od sebe. Zato je imel navado, pred vsakim odgovorom šteti do 20. Čisto navadno sredstvo. Pa vendar koristno. V tem kratkem hipu si že v stanu potlačiti svojega slabega človeka, ga premagati in vzbuditi v sebi, kar imaš dobrega.

Naše življenje je zelo podobno — vzemiva primeru iz sedanjih časov — smučarju, ki smuča po precej nevarnih potih. Mladenič, poln življenja, se prismsuča na rob prepada. Zagleda ga, preokrene smer, obstane in gleda premagano nevarnost. Pa zakaj je to storil tako urno, tako gibčno, tako krepko in lepo. Saj ni storil tega prvič. Vaje je bilo treba, dokaj vaje, preden se je prikopal do umetnosti, kako naj se, ves zagnan, nenadoma ustavi in si reši življenje.

Tudi tebi treba vaje. Vzgoje volje. Volja naj podpira dušo v boju zoper telo in zoper suženjstvo njegovega gospodarstva nad tvojo duševnostjo. Če se boš vselej kar brezpogojno vdal svojim vedno nanovo vstajajočim strastem, o, to boš siromak... Nikdar ne boš mogel prav razumeti Kristusove besede: »Nebeško kraljestvo silo trpi in le silni ga bodo nase potegnili.« Če hočeš biti junak utrjenega značaja, potem poslušaj: Bojuj se zoper samega sebe in spravi v red svoja neurejena nagnjenja.

V zadnji svetovni vojski je bilo večkrat izrečeno načelo: »Napad je najboljša obramba.« V resnici je tisti mnogo na boljem, ki napada. Tudi v svoji duševni borbi se poslužuj tega načela: pogumno napadaj, vsak dan napadaj sovražnika, ki te vedno spremlja; v boj, če tudi zoper malenkosti. Malomarnost, lenoba, radovednost, sladkosnednost, neobčutljivost za bližnjega v nezgodi... in še daljša

je vrsta napak, ki jih napadaj in zmaguj.

Že zgodaj, v zorni že mladosti, dejal boš svojim željam: »Dosti!« in volji krepko: »Ne naprej!« Tako boš mož in boš junak. Drugače padeš in poslej na tleh boš zvezan — »korenjak«.

Weber.

Ne vem, ali mi boš verjel ali ne, če ti bom povedal, kako se je znal premagati švicarski učenjak, naravoslovec Abauzit. Skozi 22 let je neprenehoma zbiral podatke za svoje delo in jih vestno zapisoval. V hišo je prišla služiti nova služkinja. Precej v prvih dneh je pospravljala po njegovi sobi. Ko vstopi profesor v sobo, vpraša deklico: »Kje pa so tisti papirji, ki so ležali tukajle pod barometrom.« »Kje so tisti papirji?« pravi čisto prostodušno deklica, »Tako zamazani so bili tisti papirji, pa sem jih nesla na ogenj; zato sem pa čisto nove liste semkaj naložila; pogledjte, prosim.« Kaj bi ti storil, če bi bil na njegovem mestu? Ali bi storil kakor on? Sklenil je roki, v njegovi notranjosti pa je zadivjal ogenj — pa kakšen! A le nekaj hipov. Potem pa je rekel čisto mirno: »Tu je bilo zbrano delo mojega dvajsetletnega truda; v prihodnje glej, da se v tej sobi ne boš dotaknila nobenega papirja več.«

Kaj praviš, zakaj toliko mladih fantov pričanja kaditi. Tudi taki, za ktere bi bilo boljše, če bi ne kadili. Ali mar zato, ker jim cigareta diši? Nikakor! Zato, ker tudi drugi kade. Zakaj nekateri hočejo vse vedeti in znati in presojeti? Ker tudi drugi tako delajo. Zakaj je mladih ljudi toliko površnih, lahkomišelnih, samo od danes na jutri. Zato, ker so tudi drugi taki.

Precejšnjo mero duševne moči je treba, če hoče svoje prepričanje braniti pred ljudmi, ki so drugačnega mišljenja kakor si ti. Treba je dokaj srčnosti in odločnosti, da svojega verskega prepričanja drugim na ljubo ne zatajiš. In dokler te moči ne boš imel, boš slabši in značajnosti ne bo v tebi. Dobil boš ljudi, ki se bodo brez posebnega prigovarjanja spustili v boj z najhujšim in močno oboroženim sovražnikom, sramovali pa se bodo v družbi pokazati svoje versko prepričanje, češ kaj bodo pa ljudje rekli! Koliko jih boš našel, ki poznajo božje zapovedi, pa se bodo kar na slepo spustili v nedostojne pogovore, se bodo zraven smejali, celo druge s tem dražili; saj tudi prijatelji tako delajo.

Značaj ne bo gledal na to, kaj drugi delajo. In ne bo rekel: Ker so drugi taki, bom pa še jaz tak. Značajnemu človeku je prvo in glavno vprašanje: Ali delam prav; tako kakor se mora.

Kakor cvetlica na vrtu, ki odpre svoj cvet in ne vprašuje, če so se druge tudi že odprle. Sonce jo je prebudilo, soncu se smehlja je odpira. Proti Soncu! je geslo pravega in zdravega fanta. Kvišku, kakor se orel dviga kvišku pod sinje nebo in se ne meni, kje letajo in frče drugi ptiči.

Blagor tebi, če boš znal reči »ne« vselej, kadar bo to na mestu.

»Ne!« kadar te bodo vabili na nedovoljena pota. »Ne!« kadar bodo hotele strasti zagospodariti nad teboj. »Ne!« kadar te bodo hotele skušnjave zmagati, zvezati, zaslužjiti.

Langerholc.

Dobro, ceneno in lepo

boste oblečeni, ako kupite blago za Vašo novo obleko ali plašč v trgovini

Jos. Senica, Domžale
Podružnici: Moste pri Komendi
Stranje

Ako potrebujete

DOBRE PEČI

in štedilnike

oglasite se

pri **Franc Kosmaču**

v **VELIKEM MENGŠU**

(cesta na Moste)

Dobite najboljše in najcenejše peči, izdelane od domačih družinskih članov - strokovnjakov, zato brez konkurence v delu in ceni. Proti jamstvu tudi na odplačila.

TAPETNIŠKE, LIČARSKÉ IN SEDLARSKÉ IZDELKE

DOBITE NAJCENEJE PRI

MARTIN MALI, Domžale

ZIMNICE, PERESNICE, ZOFÉ

MATERINO DELO. V Londonu je izračunal A. Sniker, da opravi mati v 6 članski družini v 20 letih sledeča opravila: Olupl 87.600 krompirjev, zakrpa 14.400 nogavic, pripravi 29.200 ležišč in namaže z maslom 175.200 kruhkov.

OTROŠKI KOTIČEK

MOJ PATRON.

Saj gotovo vsi poznate mojega svetnika: z lilijo in križem v roki ga predstavlja slika.

Jaz sem mu v svoji sobi dal najlepše mesto, kamorkoli se obrnem, mre za mano zvesto.

Zdaj sem mislil, da bi pesem »O pomladi« zložil, pa tako me mило gleda, kakor da bi tožil:

Vedno pesnikuješ, pišeš, vse ti k srcu sili, ali za-me nimaš čutov, ki bi me slavili?

Striček.

NEČAKI IN NEČAKINJE PIŠEJO:

Dragi striček! Zopet pišemo, ali nas boš zapodil? Prav lepo se zahvaljujemo za rožni venec (nagrada!), veš, mama pravi, da bo njen, če bo lep. Mihelca pa ga ne da, ker pravi, da se stričkovi darovi ne smejo dajati drugim. Če hoče mama dobiti lep rožni venec, mora poiskati strička in reševati uganke. Kajne, da tudi Ti držiš z nami? Vprašaj nas, če kaj delamo za dober uspeh evharističnega kongresa. Seveda delamo. Večkrat molimo v šoli predpisano molitev za kongres. Mnogo deklic nas hodi večkrat k sv. obhajilu tudi v delavnikih, kar s šolsko torbico v cerkev, potem pa v šolo. Da je zajtrk košček trdega kruha, nič za to, saj smo še mlade, Jezusček bo vse poplačal. Oni dan so nas preč. gospod v šoli spraševali, kaj smo že storile za kongres, pa nobena ni hotela nič povedati. Ne vem, zakaj ne. Ko smo vse molčale, so pa rekli, da smo vse tako ponižne. Julka se je celo skrila pod klop. Tako niso nič zvedeli. Znanprej bomo pa še bolj delale z molitvijo in premagovanjem za kongres. No, striček, sedaj je pa dovolj! — V šoli smo že pisali spisno vajo »Ko bi bil bogat«. Kdo je najbolj bogat, je pa težko odgovoriti, ker je toliko milijonov ljudi na svetu, pa je vsak po svoje bogat. Nekateri bogati čast, druge denar, tretje znanost, druge zopet zadovoljnost, veselje, prav gotovo pa revščina vse v sedanji krizi, o kateri govorijo že skoro najmlajši. Torej kateri je najbolj bogat? Naše glavice pravijo, da oni, ki je v milosti božji, kateremu Jezus pokaže srce in dušo. Ko smo tako mislile

na ljudi, so nam prišli na misel naš sivolasi nadškof Anton Bonaventura Jeglič. Gotovo so najbolj bogati, ker že toliko let vsak dan prihaja Jezus s polno košarico milosti v njih dobro srce. Ali ni tako, dragi striček? Bog živi Vas in prevzvišene nadškofa Jegliča! — Pozdravljajo: Mihaelca, Katica in Emica Andrejka, Rova.

Drage nečakinje! Tega lepega pisma sem bil pa res prav vesel, zato sem ga dal pa tudi celega v tisk. Vedel sem, da ste pridne, da se pa toliko žrtvujete za kongres, je pa nekaj posebnega! Gotovo, če hoče mama imeti rožni venec, naj si ga zasluži! To bi bila lepa, Ve bi delale, ona pa plačilo prejemale! Pač pa pomagajte mami, da bo laže rešila uganke, pa bo že enkrat žreb tudi njej prinesel srečo! — Kako lepo ste povedale, da je naš ljubljenski nadškof Jeglič tako bogat, ne na zemlji, ampak pri Bogu! Vam vsem želim enakega bogastva pri Jezusu! Zato le nalagajte vsak dan vsa svoja dobra dela v nebeško hranilnico! Pozdrav vsem trem po Brezmadežni!

Dragi »Naš striček«! Najlepša hvala za odgovor v »Našem listu«! Zelo sem vesela, kadar ga mi izroči č. sestra in pravi: »Na, le čitaj, saj je od Vaše strani!« Najraje prebiram otroški kotichek. Veliko veselje imam z reševanjem uganke. Kadar jih rešim, moram tudi č. sestri prefekti razložiti, kako sem prišla do prave rešitve. Seveda sem jaz zelo ponosna na to. Morda bo Tebe sedaj skrbelo, da bi se Tvoja nečakinja preveč ne prevzela. Kar brez skrbi bodi, saj dobro vem, da je napuh poglavitni greh. Veš, dragi striček, naš prejšnji striček Matiček je praznoval 24. februarja svoj god. Kot dobra nečakinja sem se ga spomnila v molitvi. Tudi sv. mašo sem darovala v njegov namen. Spomnila sem se tudi Tebe. Pričela sem premišljevati, kedaj Ti praznuješ svoj veseli god. Nobenega svetnika nisem našla z imenom »Naš striček«. Vedno bolj postajam radovedna, ta radovednost me priganja do tega, da kar naravnost Tebe vprašam, da kedaj praznuješ svoj god. Vem, da boš s tem ugodil vsem svojim nečakinjam ni nečakom. Pozdrav od nečakinje Hedice. —

Draga Hedica! Lepo je, da si hvaležna in da si se spomnila starega strička Matička, tako tudi stori, ko bom šel jaz v pokoj, kar bo že kmalu in že letos. Rad Ti povem, kedaj obhajam svoj god — točno tisti dan, kakor moj patron v nebesih. Kakšen je pa moj patron, Ti pa pove današnja pesmica. Veš, Hedica, ni dovolj, da Ti je znano, da

je napuh poglaviten greh, od njega do prave ponižnosti je še dolga pot! Zato le pojdi v šolo ponižnosti k božjemu Srcu Jezusovemu! Pristrčno pozdravljena!

Dragi striček! Že dolgo se nisem oglašil v »Našem listu«, zato Te sedaj bolj toplo pozdravim. V Našem listu mi najbolj ugaja »Noni in Mani« ter otroški kotichek. Čudno se mi zdi, kam deneš vodiške kotichekarje, da ni nobenega videti v Naš. listu, ali jih v koš vržeš, ali pa nobeden ne piše? Za evharistični kongres smo nesli v šolo vsak mal dar, katerega so nam g. katehet vrnili s tem, da so nam dali podobice, na katerih je bila natisnjena evharistična molitvica. Zdaj pa moram končati in prosim, naj ne roma moje pismo v koš. Še enkrat Te pozdravljam! Jeraj Filip, Vodice 55.

Dragi Lipe! Vendar si se oglašil kot edini zastopnik vodiških nečakov! Vsi drugi menda še spijo kakor medvedi po zimi! Pa jih Ti prebudi, je že pomlad v deželi! Prav veseli me, da ste tudi pri Vas navdušeni za evharistični kongres, saj se ga boš gotovo udeležil? Tam se bova pa videla! Še se oglaš! Pristrčno pozdravljen!

Dragi striček! Najprej Te prav lepo pozdravim. Ali me še kaj poznaš? Morda se še kaj spomniš, ko si šel lansko leto v Čemšenik, kjer sva se srečala. Pišem Ti zato, ker bi si rad naročil Naš list. Pošlji mi ga kar po pošti. Čemšeniška šola je pozabila na Tvoj list, nobeden ni več naročen nanj. Jaz ga pa zelo rada čitam, zato prosim, da mi ga pošlješ. Sedaj Te pa prav lepo pozdravljam. Nada Zupan, Čemšenik.

Draga Nada! Ej, nekoč je bilo pa lepo na Čemšeniku, ko so še rožice cvetele in je bilo nebo tako jasno in vedro! Zdaj pa ni nikogar, ki bi skrbel za Naš list! Kaj pa, Nada, ali bi hotela Ti malo širiti Naš list? Kako lepo delo bi bilo to za Tebe! Saj toliko lepega napiše, spodbudnega, da ga drugi prav radi čitajo! In nečaki in nečakinje! Koliko jih je, ki rešujejo uganke, pošiljajo pisemčke stričku, da je veselje! Pa nagrade dobivajo, če uganke prav rešujejo! Moram Ti pa povedati, da je striček Matiček v Ljubljani. Šel je v pokoj, zdaj pa jaz — ime mi je »Naš striček« — pišem v kotichek, pa se bova ravno tako dobro razumela in rada imela. Le piši še! Pozdrav po nebeški mami Mariji! —

Naš striček piše. — P Dragi nečaki in nečakinje! Vedno lepša postaja narava,

SPOROČILO IZ KAMNIKA:

Med cveticami in podobicami leži petletna mrtva Knafličeva Ivanka, kot bi spala. Upajmo, da se že veseli z angelčki v rajskih višavah pri Bogu in Mariji. Ravno na lep Marijin praznik, Marijinega Oznanenja je imela pogreb. Lansko leto se je še udeležila procesije na dan Sv. Rešnjega Telesa, potresala je cvetice Njemu v čast. Beloooblečene deklice so jo spremile na pokopališče. Lepa je smrt pri nedolžnih. Tudi otroci se lahko po svojih močeh lepo pripravijo na tisti čas, ko jih pokliče Gospod k sebi.

kmalu se bo odela v lepo svatovsko obleko, že kukajo na dan prve cvetke, vedno več veselja nam ponuja naša lepa zemlja — sv. Cerkev pa se odeva v teh dneh v vedno večjo žalost, dokler ne bo vsa v črnem na veliki petek žalovala in jokala z umirajočim Jezusom. Tudi Vi, dragi moji, imejte sočutje z ljubim Jezusom, na čegar trpljenje in smrt nas opominja sv. Cerkev s svojimi veličastnimi obredi v velikem tednu. Oglejte si v cerkvi doma lepe obrede od cvetne nedelje do procesije pri vstajenju in boste spoznali, kako ljubi sveta Cerkev Jezusa! Tako pristrčno ljubezen imejte tudi Vi, dragi moji, do Jezusa, saj tudi Jezus vas ljubi, saj je tudi za Vas trpel in na križu umrl! O, le glejte, da dobrega Jezusa ne boste žalili z nobenim grehom! Potem boste z ljubim Jezusom obhajali tudi veselo velikonoč in boste s sv. Cerkvijo peli veseli: Aleluja!

Uganke

I. Dvokrižaljka.

A	1. črka,
A A A	2. časomer,
A A A E E	3. množica,
E E E E E H I	4. plemenit,
J J J J K	5. severu nasprotno,
K K L	6. pomorska žival,
L	7. črka,
L M N	8. dobremu nasprotno,
N N N N O	9. muzika beračev,
R R R S T T T	10. jugu nasprotno,
U U U V V	11. moško ime,
Z Z Z	12. krajevno vprašanje
ž	13. črka.

Po sredi navzdol — najboljša hrana.

II.

ESO MILESE EVA JULE LA LATS V
HIV TRM DO SERA ZEJS UZEJ.

III.

Kdo je najmodrejši?

Rešitev ugank je treba poslati do 20. vsakega meseca.

Rešitve iz marčeve številke.

Rešitev ugank. — Vse tri uganke so prav rešili: Jeraj Filip, Vodice; Mihelca, Katica, Emica Andrejka, Rova; Francka Mlakar, Domžale; Kosmatni Mici in Rems Tončka, Žiče-Radomlje; Podlipnik Ivanka, Ihan; Kosmatin Stanislava, Kočar Jožefa, Angela in Marija; Cedilnik Hedica, Lichtenthurn; Rems Julka, Zagorica. — Drugo in tretjo uganko so rešile: šorn Kristina, Vir; Beden Julka, Beden Marija, Vir. — Izzrebana je

bila: Emica Andrejkova, Rova, dobi knjigo: Hodi za Kristusom (oglasil se kar v Misijonišču!). — Uganke se rešijo tako:

- 1.) Sveta maša.
- 2.) $4 + 6 + 8 = 18$
 $5 + 10 + 3 = 18$
 $9 + 2 + 7 = 18$

3.) Kdo je najbolj bogat? Na to vprašanje je prišlo več odgovorov, ki so vsi pravilni. Najbolj bogat je tisti, kdor je v milosti božji, kdor ima Jezusa v srcu, kdor ima sv. vero, kdor živi v revščini in uboštvu radevoljno.

V. Cadež:

Svetoletno romanje

(Nadaljevanje)

Da, tempi passati, časi minuli, časi, ko se je tukaj šopirilo poganstvo. Človek že tukaj postane nekam resnejši, kaj pa šele pri koloseju! Tudi temu je veljal in sicer dan poprej naš obisk! Glej ga

Kako tihovdan
premagani titan.
In vendar potnik pozen
pred njim še trepeta —
in vendar še je grozen:
Kot pokončna zver
z odprtim žrelom zeva.

(Sardenko, Roma.)

Rimski imperializem je zidal kolosej za mučenje kristjanov in danes: kje je njegova do neba segajoča ošabnost?

Prav to nedeljo sem želel priti v stik z nekim slovenskim bratom pri oo. benediktincih na Monte Aventinu pri sv. Anzelmu. V ta namen sem zjutraj zgodaj odšel tja maševat. In res, kmalu sem dobil brata Aleša, ki mi je tudi stregel pri sv. maši. Presrečen sem bil, ko sem našel tam tako snago, čistoto in lepoto, da se ne spominjam kaj takega, in to ne le pri oltarju, marveč v vsej cerkvi (ki je nova, iz l. 1896), v zakristiji in pri mašni opravi. Kako dviga tak red mašnika in kako vnema v njem duha pobožnosti! Kak kontrast k temu ravno teden kasneje! Tedaj sem maševal v cerkvi sv. Petra v Neaplju. Zdelo se mi je, kakor da je nesnaga, ki jo tam povsod zunaj opažaš, dobila ustrop tudi v svetišče: mašni plašč, mašno perilo itd. tako, da bodi Bogu potoženo. In spomnil sem se cerkve sv. Anzelma ter zdihoval po njej; spomin na

eno kot na drugo teh dveh cerkva pa mi ostane neizbrisen.

Ljubitelji cerkvene glasbe imajo v cerkvi sv. Anzelma priliko za izreden užitek: slišati dovršeno izvajanje gregorijanskega korala, in sicer ob nedeljah ob 9ih, ko nastopa kakih 200 benediktinskih gojencev in spremljajo petje čudovito ubrane orglje. Ob počitnicah seveda je zbor manjši.

Naj omenim še, da smo si ogledali tudi katakombe in sicer sv. Kalista skupno; katakombe sv. Neže in divno baziliko iste svetnice ob Nomentanski cesti, pa smo si takoj prvi dan prihoda ogledali le nekateri, da smo skazali čast tej znameniti junakinji krščanstva, ki je 13letna deklica z veseljem žrtvovala svoje življenje in tako odločno zavrnila ponudbo poroke z bogatim Rimljanom rekoč:

Le njega bom ljubila,
ki prej me je izbral,
bom Jezusu služila,
ki zame kri je dal.

(Cerkvena pesem.)

Da nismo izpustili nobene večje rimske znamenitosti, smo si ogledali tudi spomenik, postavljen kralju Viktorju Emanuelu II. katerega so začeli zidati l. 1881. Pravi pojem o njem smo dobili šele tedaj, ko smo prišli do vrhnje galerije. Neverjetno veliki skladi kamna so tukaj skupaj namešani; kakor se zdi, so hoteli Italijani predvsem ustvariti nekaj orjaškega; umetnost ima tu šele drugo besedo. Zato so pa tudi sodbe o lepoti tega spomenika dokaj različne: eni ga občudujejo kot delo izredne lepote, drugi zmajujejo z glavo in se posmehujejo. »Oče domovine« — tako imenujejo kralja Vikt. Emanuela II. je sredi spomenika kot jezdec na konju; samo ta soha je visoka 12 m in prav toliko dolga. Nekdo nam je tam pripovedoval, da so enkrat v trebuhu tega konja napravili pojedino, katere se je udeležilo nad dvajset oseb; kazal nam je tudi sliko te pojedine. Ves spomenik do vrha strehe gornje galerije je visok 70 m; dosega torej nekako višino Ljubljanskega gradu. Širjava mi sicer ni znana, a je spodaj brez dvoma še večja kot ta višina. Pod podobo kralja pa imajo od l. 1920 pokopanega »neznanega vojaka«, ki je postal malik nacionalne Italije. Vse je stalo do danes 84 milijonov lir, pa še vedno delo ni popolnoma dokončano. Vsaj toliko bi moral pač priznati vsak objektivni opazovalec, da bi se s tem denarjem dalo narediti kaj veliko bolj umetniškega, četudi ne tako masivnega. (Nadaljevanje.)

Hranilnica in posojilnica v Kamniku

registrovana zadruga z neomejeno zavezo. — V lastni hiši ŠUTNA 22 (blizu postaje).

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najugodneje.

Jamstvo presega večkratni znesek vseh vlog.